

دفتہ غزنہ

سیمی جلد

عبر برائہ - مائونہ اول ۱۹۲۶

صالی : ۱ و ۲

دار الفنون

ادبیات و فلسفہ ، اجتماعیات ، تاریخ ، جغرافیا ، ادبیات

ایک آیدہ بر نشر اول نور

مندرجات

احمد رفیع
فائق صبری
احمد رفیع
حامد معری
علی فواد
نجیب عاصم
یوسف برجستہ

دیوشیرمہ اصولی ، عجمی اوغلانلر
جوغرافیا توصیف لرنده ناظم اصوللر
قبریس و تونس سفر لرنه عائد رسمی وثیقہ لر
مختلف دور لرنه آنادولونک یوللری
قرہ دکز بیطرفلغنک اخلاقی و لوندرہ قونفرانسی
علم لسان
کتابیات

استانبول - ملی مطبعہ

۱۹۲۷

کتابیات

فردیناند شالاندون : غودفرو وادو بویونک انتخابنه قدر برنجی اصل صلیب سفری تاریخی
(F.Chalandon: Histoire de la première croisade jusqu'à l'élection de Godefroi)

(de Boullion) بر جلد ، ۳۸۰ صحیفه ، اوکوست پیقار . پارس ، ۱۹۲۵ .

بوندن اول بیزانس تاریخیله ، یاقین شرق تاریخی علاقه دار ایدن « برنجی آلکسیوس قومنینوس ۱۰۸۱ - ۱۱۱۸ » و « ایکنجی یوآنیس قومنینوس ۱۱۱۸ - ۱۱۴۳ » و برنجی ایمانوئل قومنینوس ۱۱۴۳ - ۱۱۸۰ » نامنده کی ایکی مهم کتابندن صکره شالاندونک بویکی کتابی اهل صلیب سفرلرینک برنجی صفحه سنی جدی بر صورتده تنویر ایتمکده در . اهل صلیب سفرلری کرک آلمانیا ده و کرک فرانسه ده بر چوق مؤلفلر طرفندن ایشلنمش ، هم شرق و هم غرب نظرنده جاذب بر موضوعدر . شالاندون اثرینه باشلادیغی زمان صلیب سفرلری حقنده عمومی بر اثر وجوده کتیرمکی دوشونمشدی . لکن اولوم بودوشونجه سنک تحق ایده بیلمسنه مانع اولمشدر . حتی بو برنجی جلد بیله وفاتی متعاقب زوجیه سی طرفندن نشر ایتدیرلمشدر . شالاندون ، فرانسلرک حرب عمومی بی متعاقب سوریه بی اللرینه کچیرمش اولملرینی نظر دقته آلارق ؛ فرانقلرک قرون وسطا ده مذکور قطعه ده کی فعالیتلرینی کوسترمک ایسته مشدر . مؤلف کندندن اول بوبحث حقنده یازیش اولان شیلرک پک انحصارجی بر غرب ذهنیتیه قلمه آلمش اولدیغی و بتون هجوملرک روم ایمپراطورلغنه توجیه ایدلایکنی اثبات ایتک ایسته مشدر . حاضر لامغه باشلادیغی اهل صلیب سفرلری عمومی تاریخنده یکی بر تهز مدافعه ایتک ، روم ایمپراطورلغنه اوتاریخده مدینتک حقیقی بر مرکز اولدیغی و بوعتبارله باربار و قابا اولدیغی ادعا ایلدیکی غرب دره بکلکیله بر تضاد تشکیل ایلدیکنی مدافعه ایتک مقصدینی تعقیب ایلشدر . اهل صلیب بحثه دائر یازیش اولان اثرلر روملرله لاتینلر آره سنده کی آکلاشمه مزلغک سبینی همان دائما روملرک دسیسه کارلغنه ، خیانتنه و ایکی یوزلیلکنه عطف ایدر . روم وقایعنامه لری دائما اهل ایدلش و غربلی مؤلفلر بیزانس وقعه نویسارینی تدقیق ایتک صورتیه اساسلی بر نتیجه یه واصل اولمغه هیچ بروقت جدی بر صورتده چالیشمه مشلدر . شالاندون اهل صلیب حرکاتی شو صورتله ایضاح ایتمکده در :

اهل صلیب محارباتی ، دینی ، سیاسی ، اقتصادی اولان ویکدیگرینه پک زیاده گرفت بولنان اسبابدن تولد ایتمشدر . شرق یوللرینه دوکولمش اولان بو مختص گروهی حرکت کتیرن شی ، یالکزیسانک مزارینک مسلمانلرک األندن قورتارلمسی فکری دکادی ؛ سفرهدها بشری دیگر بر طاقم اندیشه و ارزولرده مؤثر اولمشدی . بغدادده کی عرب خلافتی تخریب ایدهرک کوچوک آسیایی استیلا ایتمش اولان تورک قومنک یاقین شرقده بو قدر اهمیتلی بر موقع وقوت صاحبی اولمسی بیزانس پایتختی و بالواسطه اوروپایی تهید ایدن پک عظیم بر حادته ایدی . تورکلرک توسعی و استیلالری کوندن کونه بویویوردی . پاپالق مکرراً مسلمانلره قارشو خریستیانلری متحداً سوق ایتک ایسته مشدی اوایمان سنه لرینک دیندار و حرارتلی روحلری عیسا نامنه عذابه دوچار اولمق و مرقدینی تخلیص ایتمکه جناب حقک عنایتی جلب ایتمکه یار دیم ایده جکنی ظن ایدرلردی . دیگر جهتدن هم روحانی وهم عسکر اولان قالا بالق بر عنصرده حرب ایتک حرصی شدتلی ایدی . بوندن ماعدا ، سحرکار و جهانک بوتون ثروتی سینه سنده جمع ایتمش اولان شرقده همان زنکین اولمق احتراصی ، ایمانک و حربجو ذهنیتک هیجانلرینه منضم اولیوردی .

اهل صلیب سفرلرینه ایلاک تشبث ایدن و بو خصوصده پروپاگاندا لرده بولونان پاپا ، اصلاً فرانسز اولان ایکنجی اوربندر . مومی الیه قلوئی طریقته منسوبدی . اونبرنجی عصر ظرفنده فرانسه دن اسپانیاده کی مسلمانلره قارشو کوندریلن قوه سفریه لرک ترتیبنده قلوئی طریقته پک بویوک بر عامل و محرک اولمشدی . اوربن پاپا اولدقدن صکره منسوب اولدیغی طریقته بونقطه نظرینی پاپالق سیاستنه مال ایتمشدر .

برنجی اهل صلیب سفرینک ترتیبنه ۱۱۹۵ تاریخنده وقله رمون قونسیلنده قرار ویرلدیکی معلومدر . ایکنجی اوربن بو اجتماعده مسلمانلره قارشو اهل صلیب سفری ترتیب ایتکی هیجانله طلب ایتدی ؛ مسلمانلرک زیر اداره سنده بولنان خریستیانلری و مقامات مقدسه یی تخلیص ایتک ایچون خریستیانلرک فدا کارلقده بولونملرینی طلب ایتدی . پاپانک هیجانلی خطابه لری برچوق خریستیانلری حرکت کتیردی . یوقاریده ذکر ایدلمش اولان سائقلرکده منضم اولان تاثیرلریله اوروپا طریقله عیسانک مرقدینی قورتارمق اوزره پک چوق قافله لر یوله چیقدی .

ایکنجی اوربه نک تشویقاتی یالکزی قالمدی . برچوق واعظلر طرف طرف دولاشه رق خلقی تحریکه چالیشدی لر . بومیانده واعظلرک اک مشهوری ، آمیهن Amiens لی بر راهب

اولان پیه رله رمیت، فرانسه، فلاندر و آلمانیایی دولاشه رق پک آتشی خطابه و مو عظه لرده بولوندی. پیشی صره کنديسنى تعقيب ایدن غایت غلبه لك برکروه غیرمنتظم بر صورتده ایلری حرکت ایدیور، کچدیکی ده هرشیئی یاغما و تخریب ایدیور، حتی خریستیان مملکتلرنده بيله آره صره قتل عاملر ترتیب ایدیوردی. پیه رله رمیت قوتلرینک یانی باشنده و آلمانیا مجارستان و بلغارستان یولنی تعقيب ایدن دیگر بر قافله یوقسول غوتیه Gauthier Sans-Avoir نك تحت قومانداسنده اولارق ایلریلیوردی. بوايکی قوه سفریه یوللرده کاملاً احما اولونمق، آرقه دن کلنلرک کیمنی اورکوتمک و کیمنی ده ا زباده انتقامجو قيلمقدن باشقه برتأثیر یاپامه مشدر.

فنا بر قوماندایه تابع، فنا تجهیز ایدلمش و اکثریتله ماجرا برستلرله چاپو لچیلردن متشکل و کاملاً احما اولنان بوکروهدن ماعدا اوروپا زاده کانی منتظم و قوتلی بر هیئت سفریه حاضر لامشلردی. استانبوله دوغرو یورو یورلردی. ایلک اردو لوره نلرله آلمانلردن متشکلدی؛ بونلره غود فرووا دو بولیون Gaudefrois de Bouillon قومانداییدیوردی. فلامان و فریزونلردن متشکل اولان ایکنجی غروپ روبردو فلاندرک Robert de Flandre قومانداسنده ایدی؛ اکثریتله فرانسلردن و بالخاصه پرووانس ایالتی اهالیسندن متشکل اولان اوچونجی غروپ طولوز قوتی رهیمون دوسن ژیلک Raymond de Saint-Gilles تحت اداره سنده ایدی. وهه مون دوتارانت Bohémond de Tarente دکر یولیه نقل ایتدیکی ایتالیا نورمانلرینک رأس اداره سنده اولارق صلیبیونه التحاق ایتدی. اهل صلیب اردولرینک منتظم بر ایلری یورو یوشده بولنه بیللملری مختلف قوللر آره سنده بر قوماندایه وحدتی بولونمسنه متوقفدی. حالبوکه کرك قوه سفریه لر، کرك قوماندانلر آره سنده اکثریا اختلافات موجود بولونمشدر. آنطاکیه نك ضبطنه قدر صلیبیونک انفو ذلیسی وهه مون اولمشدر. بوشهر ضبط ایدلد کدنصکره نورمان رئیس مذکور شهرده قالمش و هیئت سفریه نك فعال قومانداسی ریمون دوسن ژیله Raymond de Saint-gilles انتقال ایتمشدر.

برنجی اهل صلیب سفری اوزون سورمش، بر چوق قانلی محاربه لری بیتمز توکه نمز محاصره لری و هر درلو محرومیتلری احتوا ایدن صفحه لر اراهه ایلمشدر. شالاندون بتون بونلری تفصیلات ایچنده بوغولمقسزین شیمدی یه قدر غرب مؤلفلرینک بتون عدم موفقیت سببلرینی ییزانسلیلره عطف ایدن نقطه نظرلردن ممکن اولدیغی قدر اوزاقلا شمع صورتیه نقل اتمک چالشمشدر. مدعیاتی اکثریا وثائقه استناد ایتکده در. فی الحقیقه مؤلفک استناد

ایتدیکی وثیقہ لک یکى کشف ایدلمدیکنى ودها اول معلوم اولدیغنى علاوه ایتک لازمدر .
 آنطاکیه نك محاصره سی و ضبطی و بالا آخره صلیبیونك آنطاکیه ده محاصره ایدلملری ایله نتیجه لن
 کوچوک آسیاده کی حرکاتی حکایه ایلکده در . رئیس لر آره سنده کی رقابته ، مجادلره دها
 زیاده نظر دقتی جلب ایتک صورتیه مشکلاتک آرتدیننی و بواعتبارله تورک مسلمانلرک
 مقاومتنک بوندن مستفید اولدیغنى ایلری سورمکده در . شالاندون بو صورتله خریستیانلرک
 آره سنده کی اختلافلرک اهمیتنى تزید ایدرکن مسلمان رؤسانک بیننده کی اختلافلرک اهمیتنى
 تنقیصه چالیشیر . مؤرخ آنطاکیه نك صلیبیون طرفندن ضبطی تعقیب ایدن حرکاتی حکایه
 ایدر . برچوق مذاکرادن صکره قدس اوزرینه یورونلمسی تقرر ایلدیکنى اوزون اوزادییه
 نقل ایلر . اثرینک اک شایان دقت نقطه لرندن بری شهرک ضبطی متعاقب حادث اولان
 قانلی وقایعی مختلف منبعلره اسناد ایتک صورتیه نقل ایلسیدر . بوقسمه عائد بعض پارچه لرک
 ترجمه سی فائده لی کورولمشدر :

« ضبطی تعقیب ایدن وحشت صحنه لری حقنده بر فکر ایدینیه بیلیر . غود فرووا
 و تانقره د قطعه لرله مسجد الاقصی و جامع عمره قدر ایلریله مشر و یولده تصادف ایلدکلری
 بتون مسلمانلری قتل ایلشدر . آقان قان او قدر کشف بر طبقه تشکیل ایلشدی که بر سوارینک
 حیوانلرینک دیز قباغنه قدر چیقمشدی . سوقاقلر مقتوللرک جسدلریله دولوایدی ؛ آلتون
 بولق امیدیه بونلرک اکثرینک قارنلری پارچالانمشدی ؛ قتل و یاغما کر لکک بتون
 مستیسی حکمفرما ایدی . »

مرقد مقدسی تخلص اندیشه سیله سفره چیق دقلرینی اعلان ایدن رؤسا شهره حاکم
 اولدقدن صکره بدایتده یاغما کر لکدن باشقه برشی دوشونمیدیلر . هپسی بر خزینهنک باشنه
 اوشوشدی .

« عرب منبعلری خریستیانلرک بتون بر هفته قتاله دوام ایتدکلرینی ویا لکیز معبد داخلنده
 آره لرند علمانک و اماملرک ده بولوندیغنى یتش بیك کشینک شهید ایدلدیکنى ادعا ایدرلر .
 اورفهلر ماطیوس Mathieu d' Edesse آنجق ۶۵,۰۰۰ کشینک قتل ایدلدیکنى یازار . »
 شالاندون کتابنک ایکنجی قسمنده شرقده کی لاتین دولتلرینک تشکیلاتندن بحث
 ایدر . قدس قرالغنک طرز تشکل و اداره سی ، شرقه دره بکلک عادت و عنعنهلرینک ادخالی ،
 یاپیلان قانونلر و مجله لر ، مؤسسات عسکریه ، آلات حربیه ، عسکرى و دینی طریقتلر ،
 احوال مالیه ، تجارت و صنایع بحثلری آیری آیری تفصیل ایدلمکده در .

شالاندون اثرینی شو صورتله بتیرمکده در :

« اودورده مسلمان پرنسلی آره سنده موجود اولان اختلافاتدن وضعیتلرینی تقویه ایتمک ایچون استفاده ایلدکن ماعدا یکی حکمدارلر (شرقده کی لاتین حکمدارلری) عمومی منفعتی اونوتوب دوغریدن دوغری به کندی منفعتلرینی دوشونمک صورتیله بربرلرینه ضرر ایراشنه چالشمشله و بوسورتله بتون کتله یی صعیفلتدکارینی ادراک ایتمه مشلدر . بوسورتله هنوز تشکل ایدرایتمز بو کتله بدایتده یاواش یاواش و بعدده صلیبیون نورادین صلاح الدین ، بیپارس کی دشمنلر قارشوسنده قالدقلری زمان دهه سرعتله پارچالغنه باشلامشدر . صلاح الدینک وفاتی تعقیب ایدن آنارشى دورندن بالاستفاده قوتلرینی صریح براساس اوزرینه استناد ایتدیره جک بر عزیمکار سیاست حال سابق اعاده ایتدیره بیلیردی . لکن بویله اولمادی : خطالری خطالرتعقب ایتمش و افتراق نهایت قدر دوام ایلشدر . فیلیب دوسو آب ایله بونیفاس دومونفهر رانک انتریکه لرینه منضم اولان ونیکلیلرک مردودا احتراملری ایشله ن خطالرکک بویوکنی اجرا ایتدیردی : اوده ۱۲۰۳ صلیب سفرینک بدائی غایه سندن انحراف ایتدیرلمسی و سفرک استانبولک لاتینلر طرفندن فتحی وروم ایمپراطورلغنک سقوطیله نتیجه لشمیدر . اوتاریخدن اعتباراً فلسطین و سوریه فراتق پرنسلیکلرینک خرابیسی بر زمان مسئله سی اولمشدر ؛ اوروپادن کلن معاونتلر مدافعلرک صرف ایتدکاری خارقه لر آنجاق اندراسی تأخیر ایده بیلیردی . بونلر بر ، برر مسلمان دالغیسی آلتنده بوغولمشله و نهایت ۱۲۹۱ ده عکاتک ضبطی صلیبیونک ارض مقدسده کی حاکمیتنه نهایت ویرمشدر . »

شالاندونک و ناتمام اثری اهل صلیب سفرلری وقرون وسطی تاریخنک پک اهمیتلی . بر قسمی حقنده یکی برطاق نقطه نظرلر ایلرو سورمسی اعتباریله پک شایان دقتدر . بونقطه نظر دن شرق قریب تاریخنی ده پک زیاد علاقه دار ایله یین بو کتاب مراقله تدقیق اولنه جق بر اثردر .

یوسف بهجت

